

UMEÅ UNIVERSITET

BUDGET 2019

UMEÅ UNIVERSITET

INKL. EKONOMISK PLAN 2020–2021

Typ av dokument:	<i>Regel</i>
Datum beslut universitetsstyrelse:	<i>2018-06-08</i>
Dnr:	<i>FS: 1.3.2-864-18</i>
Beslutad av:	<i>Universitetsstyrelsen</i>
Giltighetstid:	<i>2018-01-01–2018-12-31</i>
Område:	<i>Ekonomi</i>
Ansvarig förvaltningsenhet:	<i>Planeringsenheten</i>
Ersätter dokument:	<i>Budget Umeå universitet 2018 inkl. ekonomisk plan 2019–2020 FS 1.3.2-853-17/2017-06-12</i>

UMEÅ UNIVERSITET

Innehållsförteckning

Budget 2019 umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2020–2021	1
1. Sammanfattning och beslut.....	3
1.1. Sammanfattning.....	3
1.2. Beslut.....	6
2. Inledning	7
3. Ekonomisk plan för år 2019–2021.....	11
3.1. Totala intäkter och kostnader år 2017–2019.....	11
3.2. Analys för år 2020–2021	12
3.3. Myndighetskapital och negativ budgetering.....	13
3.3.1 Myndighetskapital	13
3.3.2 Ingen gräns för negativt myndighetskapital	13
4. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	14
4.1. Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå år 2019	14
4.2. Utveckling studentantal	15
4.3. Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå ..	16
4.3.1 Fördelning av takbelopp/ramar till fakultetsnämnder/LH 2019	16
4.3.2 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer	19
4.3.3. Konstnärliga prislappar.....	19
4.3.4 Decentraliserad utbildning	20
4.4. Bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuseet	20
4.5. Lärarutbildning i minoritetsspråk – samiska och meänkieli.....	20
4.6. Språkstöd	20
4.7. Idrottshögskolan	21
4.8. Utvecklingsmedel utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	21
4.9. Praktikkurser inom humanistisk fakultet och samhällsvetenskaplig fakultet...	21
5. Forskning och utbildning på forskarnivå	22
5.1. Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå år 2019	22
5.2. Kvalitetsfrämjande tilldelning av resurser för forskning och utb. på forskarnivå	22
5.3. Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå	23
5.3.1 Förändringar år 2019	23
5.3.2 Övriga kommentarer	25

UMEÅ UNIVERSITET

6.	Universitetsgemensamma funktioner, lokal-hyra, lokalvård, samt lokalkostnadspåslag	26
6.1.	Fördelning av budgetramar till universitetsgemensamma funktioner år 2019.	26
6.1.1	Universitetsbiblioteket	27
6.1.2	Universitetsförvaltningen	28
6.1.3	Övrigt universitetsgemensamt.....	28
6.1.4	Lokaler, universitetsgemensamma funktioner	28
6.1.5	Lokalvård, universitetsgemensamma funktioner	28
6.1.6	Internrevision	29
6.1.7	Förvärv, m.m.....	29
6.2.	Universitetsgemensamma påslag.....	29
6.3.	Lokalhyra, m.m.....	30
6.3.1	Tomma lokaler/omställningsreserv	30
6.3.2	Investeringar	30
6.3.3	Tillämpning av internhyra	31
6.3.4	Preliminär internhyra år 2020–2021.....	31
6.4.	Lokalvård	31
6.5.	Lönekostnadspåslag (LKP)	31
	Bilaga 1. Sammanställning av fördelade anslag år 2019	34

UMEÅ UNIVERSITET

1. Sammanfattning och beslut

1.1. Sammanfattning

Dokumentet *Budget 2019 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2020–2021* är väl koordinerat med det arbete som pågår för att nå uppsatta visioner och mål för Umeå universitet. Inför 2018 har delmålens formulering setts över och de har reducerats till 13 stycken, varav sju är obligatoriska för samtliga verksamheter. Resursfördelningsmodellerna har med anledning av detta setts över och en revidering av båda resursfördelningsmodellerna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå har genomförts inför budgetåret 2019.

Umeå universitet har inte erhållit förslag från regeringen på budget för år 2019. Mot bakgrund av detta är utgångspunkten för *Budget 2019 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2020–2021* istället angiven resurstilldelning enligt budgetpropositionen för budgetåret 2018 (prop. 2017/18:1) justerat med beräknad indexnivå. Detta innebär att nedan angivna budgetbelopp innehåller osäkerheter. Om kommande budgetproposition för budgetåret 2019 ändrar förutsättningarna för Umeå universitet, ger universitetsstyrelsen rektor delegation att fatta tilläggsbeslut om budget. I de fall budgetpropositionen innebär betydande förändringar mot föreliggande budgetförslag ska ärendet behandlas av universitetsstyrelsen.

I avsnittet om **ekonomisk plan för år 2019–2021** framgår att en viktig inriktning de närmaste åren är forskningsinfrastruktur, där målsättningen bland annat är att på ett resurseffektivt sätt öka nyttjande av forskningsinfrastrukturer och möjliggörande av synergier mellan dessa. Även riskhantering inom ramen för arbetet med värdegrund och intern styrning och kontroll är en viktig inriktning under åren 2019–2021. Universitetet ska i så hög grad som möjligt årligen nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

I avsnittet om **utbildning på grundnivå och avancerad nivå** framgår bland annat att budgetramarna till fakulteter och Lärarhögskolan är 26,7 miljoner kronor (+1,9 procent) högre år 2019 jämfört med år 2018. Budgeten för utbildning på grundnivå och avancerad nivå fördelas utifrån universitetsstyrelsens tidigare beslutade modell där bland annat anvisningar från staten i budgetpropositioner vägs in. Budgetramarna för år 2019 innebär att antalet helårsstudenter (HST) prognostiseras öka med 80 helårsstudenter (+0,5 procent) år 2019 jämfört med prognosen för år 2018. Det innebär att Umeå universitetet prognostiseras överstiga takbeloppet med ca 2,8 miljoner kronor år 2019.

I avsnittet om **forskning och utbildning på forskarnivå** framgår att forskningsanslaget till fakulteter, Lärarhögskolan, Strategiska forskningsområden, Umevatoriet, Forskningsinfrastruktur och universitetsgemensamma satsningar år 2019 ökar med 26,8 miljoner kronor jämfört med år 2018 (+2,4 procent). Ökningen består av indexreglering med 1,22 procent samt en utökning av forskningsanslaget med 13,1 miljoner kronor år 2019. År 2019 har även en fördelning av 5 procent av fakulteternas befintliga forskningsanslag genomförts, omfördelningen har gjorts utifrån kvalitetsindikatorerna bibliometri och externa medel.

I avsnittet om **universitetsgemensamma funktioner** framgår att budgetramarna år 2019 ökar med 6,0 miljoner kronor (+1,7 procent) jämfört med år 2018. Vidare framgår att medel avsätts för förstärkning av stöd i arbetsrätt samt till införande av analysfunktion och insatser under kunskapsveckan för lärare. Förvärvskostnader avseende tidskrifter, böcker, databaser, m.m. ökar med 0,6 miljoner kronor (+1,2 procent) år 2019. Internhyresnivån ökar år 2019 med 4,0 procent och priset för lokalvård med 1,2 procent. Nivån för lönekostnadspåslaget år 2019 ligger kvar på samma nivå som år 2018 mot bakgrund av att kostnadsökningen kan hanteras inom tillgängligt myndighetskapital.

UMEÅ UNIVERSITET

Umeå universitet tilldelas anslag från regeringen årligen och i tabell 1 visas anslag för 2018 samt prognos för 2019–2021. Förutom anslag finansieras Umeå universitets verksamhet med bidrag, avgifter och andra ersättningar, samt finansiella intäkter (ca 1 539 miljoner kronor år 2017). Tillkommer gör också medel för särskilda utgifter som finansieras via anslag 2:64 (t.ex. praktisk forskning, kompletterande utbildningar, vidareutbildning av obehöriga lärare, medel för innovationskontor) och ersättning enligt ALF- och TUA-avtalet.

Tabell 1. Budgeterade anslag från regeringen 2018 samt prognos för 2019-2021.

Anslag från regeringen för 2018 samt prognos för år 2019-2021 (tkr)	Budget 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (takbelopp)	1 396 659	1 423 248	1 449 332	1 484 615
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 118 416	1 145 201	1 167 744	1 182 691
Särskilda medel (anslag 2:65)	24 832	25 136	25 458	25 783
Summa (exkl. ersättning för klinisk utbildning och forskning (anslag 2:66))	2 539 907	2 593 585	2 642 534	2 693 089

Till detta kommer ersättning för klinisk utbildning och forskning (anslag 2:66), som avser läkarutbildning (ALF) resp. tandläkarutbildning (TUA). Budget 2018 är 343 366 tusen kronor. Eftersom informationen inför åren 2019–2021 än så länge är knapphändig redovisas inga prognostiserade budgetbelopp för dessa år.

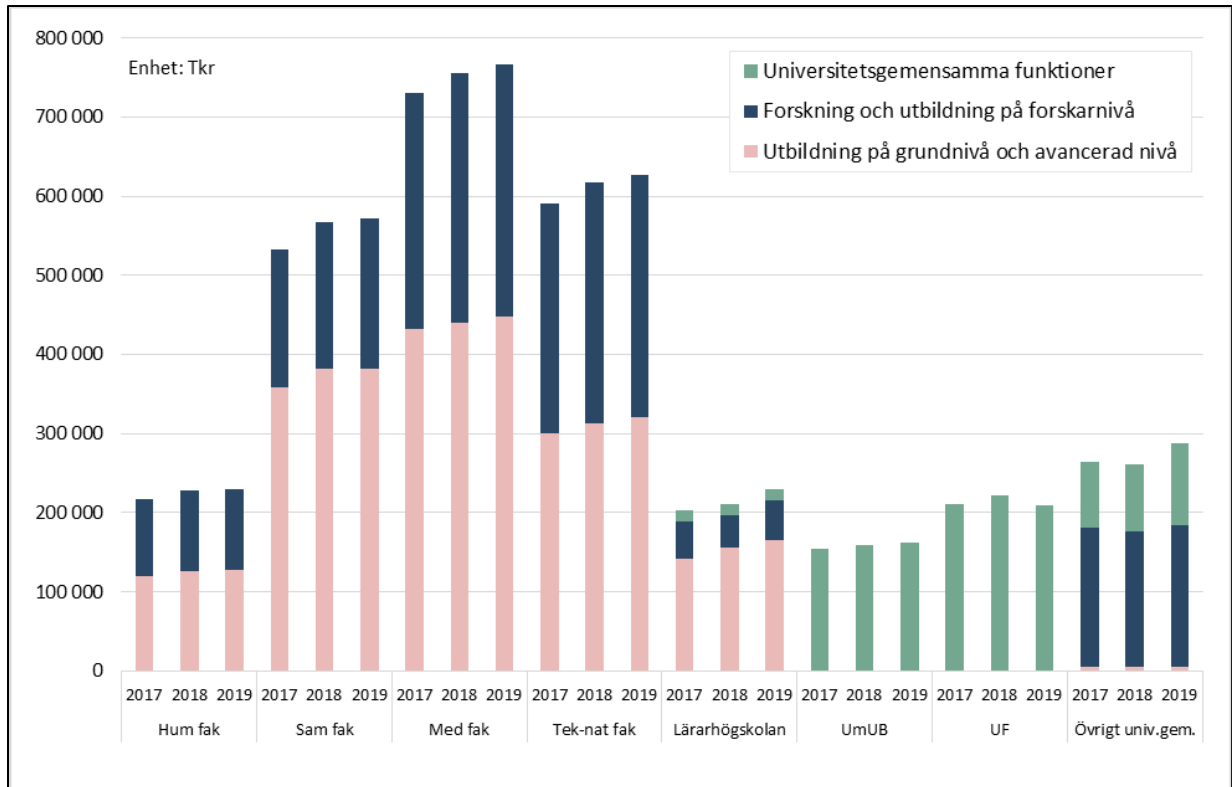
Beloppen för 2019–2021 lämnas i budgetpropositionen som årligen presenteras för riksdagen under hösten föregående år, vilket innebär att det råder en osäkerhet om anslagens storlek.

Föreliggande beslut, beträffande budget 2019 och ekonomisk plan 2020–2021, avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå (inkl. särskilda medel), forskning och utbildning på forskarnivå, samt budgetramar för universitetsgemensamma funktioner vid Umeå universitet. I diagram 1 visas fördelning av budgetramar år 2017–2019 till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket (UmUB), Universitetsförvaltningen (UF) och Övrigt universitetsgemensamt. I Universitetsförvaltningen ingår 12 enheter, och i Övrigt universitetsgemensamt ingår bl.a. universitetsledning, Lärarhögskolans kansli, företagshälsovård, m.m. Medel avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå, samt forskning och utbildning på forskarnivå fördelas huvudsakligen till fakulteter och Lärarhögskolan. Medel avseende universitetsgemensamma funktioner finansieras via kostnadsfördelning till övrig verksamhet, främst fakulteter och Lärarhögskolan.

UMEÅ UNIVERSITET

Diagram 1. Fördelning av budgetramar år 2017–2019 till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt. Enhet: tusentals kronor.

I bilaga 1, *Sammanställning av fördelade anslag år 2019 till fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen samt Övrigt universitetsgemensamt*, redovisas en mer detaljerad sammanställning över de samlade anslagsmedel som verksamheterna vid Umeå universitet erhåller år 2019.

UMEÅ UNIVERSITET

1.2. Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar, under förutsättning av riksdagens beslut med anledning av budgetpropositionen för 2019

- att fastställa ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt avsnitt 4.
- att fastställa fördelning av anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå enligt avsnitt 5.
- att fastställa ramar för universitetsgemensamma funktioner i enlighet med avsnitt 6.
- att fastställa ramar för Internrevisionen i enlighet med punkt 6.1.6.
- att uppdra åt överbibliotekarie, universitetsdirektör, respektive revisionschef att besluta om fördelning av budgetram för Universitetsbiblioteket, universitetsgemensamma funktioner exklusive Universitetsbiblioteket, respektive Internrevisionen med beaktande av vad som anges under avsnitt 6. Det åligger överbibliotekarie, universitetsdirektör, respektive revisionschef att tillse att enheter inom respektive ansvarsområde upprättar en budget enligt universitetets ekonomistyrregler.
- att uppdra åt fakultetsnämnderna att besluta om ramar till institutioner/motsvarande. Det åligger fakultetsnämnderna att tillse att institutioner och enheter inom respektive nämnds ansvarsområde upprättar en budget enligt universitetets ekonomistyrregler.
- att uppdra åt rektor att fastställa fördelning av eventuella tillkommande eller avgående medel i budgetproposition för år 2019.
- att fastställa dokumentet "Budget 2019 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2020–2021".

UMEÅ UNIVERSITET

2. Inledning

Som grund för budgetarbetet, och som utgångspunkt för verksamhetsplanering på alla nivåer vid Umeå universitet, ligger den långsiktiga visionen för Umeå universitet och fastställda delmål för 2018–2020.

Universitetsstyrelsen fastställde i juni år 2012 vision och mål för Umeå universitet år 2020 i dokumentet "*Umeå universitet 2020 – Vision och mål*". Målen i visionsdokumentet är formulerade under huvudrubrikerna: *Ett universitet som gör det möjligt, Utbildning för gränslös kunskap, Forskning som spränger gränser*, samt *Det goda och effektiva universitet*. Visionsdokumentet utgör bas för en långsiktig verksamhetsplanering vid universitetet omfattande treårscykler. Under varje årscykel följs arbetet fortlöpande upp i dialoger mellan universitetsledning och ledning för fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbibliotek och universitetsförvaltning. Delmål följs upp på samtliga organisatoriska nivåer genom en universitetsgemensam modell respektive mall.

Inför år 2018 reviderade universitetsledningen modellen för verksamhetsplanarbetet. I detta arbete ingick att se över delmålens formulering och att prioritera ett antal delmål som ska gälla för hela Umeå universitet. Universitetsstyrelsen fastställde modellen vid universitetsstyrelsens sammanträde i februari 2017 och i juni fastställde rektor *Verksamhetsplan 2018 Umeå universitet* där universitetets delmål ingår, samt i oktober fastställde rektor kompletterande strategier och uppföljningskriterier för samtliga delmål. Delmålen har reducerats från att tidigare omfatta 38 till att numera vara 13, varav sju är obligatoriska och därmed ska gälla för samtliga organisatoriska nivåer under förutsättning att de är relevanta för respektive institution/enhet, exempelvis att institution/enhet bedriver verksamhet som delmålet avser. Tydliga och universitetsgemensamma indikatorer/kriterier som mäter måluppfyllelse för samtliga delmål har utvecklats.

Verksamhetsplan för Umeå universitet år 2019 fastställs av rektor i juni 2018. Verksamhetsplanen innehåller universitetets övergripande uppdrag och mål och universitetsledningens särskilda prioriteringar och målsättningar för kommande år. Verksamhetsplanen för år 2019 innehåller mindre justeringar gällande uppföljningskriterier och strategier.

Dokumentet *Budget 2019 Umeå universitet inkl. ekonomisk plan 2020–2021* innehåller avsnitten *Ekonomisk plan för år 2019–2021, Utbildning på grundnivå och avancerad nivå, Forskning och utbildning på forskarnivå* samt *Universitetsgemensamma funktioner*. Universitetsstyrelsen beslutar om budgetramar år 2019 samt preliminära ramar 2020–2021. Utifrån detta beslut fattar rektor detaljbeslut om fördelning till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning, övrigt universitetsgemensamt samt Universitetsbiblioteket för budgetåret 2019. Förslag på budgetramar för år 2019 erhålls från regeringen vanligtvis under september månad, men eftersom det i år är valår, samlas riksdagen för beslut om budgetpropositionen senare än vanligt. Om valet leder till regeringsskifte kan den nya regeringen behöva mer tid för att lämna sitt förslag till statsbudgeten och regeringen kan därför vid valår vänta ända till den 15 november med att lämna budgetpropositionen. Universitetsstyrelsen ger rektor delegation att fatta tilläggsbeslut om budget utifrån budgetproposition.

UMEÅ UNIVERSITET

Regeringens system för styrning av högskolan samt resurstilldelning har verkat under snart 25 år och någon samlad utredning har inte gjorts sedan nuvarande styrsystem infördes. Behovet av en översyn har påtalats vid flera tillfällen och regeringen tillsatte därför under 2017 en utredning för detta benämnd *Styr- och resursutredningen* (Strut). Styr- och resursutredningen har i sitt uppdrag att föreslå fördelning av anslag för utbildning och forskning för att skapa förutsättningar för universitet och högskolor att bedriva långsiktig verksamhet och nå målen för utbildning och forskning samt uppnå högsta möjliga kvalitet. Utredningen ska redovisas december 2018 och förslagen kan komma att påverka budgetramar från och med tidigast 2020 och framåt.

Umeå universitet bedriver ett systematiskt arbete för utveckling och säkring av utbildningens kvalitet. Kvalitetssystemen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för utbildning på forskarnivå skapar förutsättningar för en målinriktad, systematisk och kontinuerlig kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Kvalitetssystemen ska bidra till studenternas och doktorandernas lärande och stödja hela utbildningsprocessen genom att identifiera ansvar och synliggöra regelverk och förväntade aktiviteter för berörda aktörer på olika nivåer. År 2019 prioriteras fortsatt implementering av kvalitetssystemet inkl. implementering av ett sammanhängande system för alla nivåer, d.v.s. utveckling och säkring av utbildningens kvalitet på alla nivåer vid Umeå universitet. Översyn utifrån nationella krav på kvalitetssäkringssystem avseende forskning kommer att genomföras.

På uppdrag av rektor har utredare Peter Honeth lämnat förslag på förändringar gällande organisationen för Konstnärligt Campus, i syfte att åstadkomma en koordinerad, effektiv och ändamålsenlig organisation för att bedriva konstnärlig utbildning och forskning av hög kvalitet, attraktiv publik verksamhet samt samverkan och innovation kopplat till det konstnärliga området. I dialog med berörda verksamheter kommer utredningens förslag att beredas vidare inom universitetet, med sikte på att universitetsstyrelsen ska kunna fatta beslut under hösten 2018. Om universitetsstyrelsen eventuellt beslutar om några organisatoriska förändringar utifrån förslag, kommer eventuella budgetmässiga konsekvenser år 2019 att hanteras tillsammans med rektors beslut om tillkommande eller avgående medel i budgetproposition för år 2019.

UMEÅ UNIVERSITET

2.1. Delmål och budget 2019

Nedan finns fastställda delmål och deras koppling till budget år 2019. Med *ordinarie anslag* avses att hantering sker inom ramen för beviljat anslag på respektive organisatorisk nivå (universitetsgemensam nivå, fakultetsgemensam nivå/motsvarande samt institutionsgemensam nivå/motsvarande) och att obligatoriska/relevanta delmål prioriteras i verksamhetsplan på samtliga nivåer.

Tabell 2. Fastställda delmål och deras koppling till budget 2019.

Obligatoriska delmål	Koppling till budget 2019
Med ökad kvalitet säkerställa högre genomströmning och brett deltagande.	Ordinarie anslag. Vissa riktade medel avsätts för e-lärande i budget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2019.
Studenter på samtliga nivåer får internationella perspektiv i sin utbildning.	Ordinarie anslag.
Universitetets andel av nationella och internationella externa medel har ökat.	Ordinarie anslag.
Universitetet har en attraktiv utbildning på forskarnivå.	Ordinarie anslag.
Universitetet är en arbetsplats där mångfald ses som en tillgång och där jämställdhet integreras i verksamhetens planering, beslut och genomförande.	Ordinarie anslag. Medel för tillgänglighet avsätts inom ramen för internhyra.
Universitetet är en arbetsplats där medarbetarnas och studenternas hälsa är i fokus.	Ordinarie anslag. Medel avsätts för hälsofrämjande aktiviteter och rehabiliterande insatser inom universitetsgemensamma funktioner.
Universitetet arbetar för hållbar utveckling.	Ordinarie anslag.
Övriga delmål	Koppling till budget 2019
Universitetet erbjuder internationellt konkurrenskraftiga anställningar och tydliga karriärvägar där de anställdas kompetens tillvaratas och kontinuerligt stärks.	Ordinarie anslag inkl. anslagsökningar samt tillgängligt myndighetskapital.
Universitetets campusområden främjar möten, kunskapsutbyte och samarbeten mellan anställda, studenter och externa samverkanspartner	Ordinarie anslag. I budget 2019 finns medel avsatta för fem interaktiva miljöer på universitetsgemensam nivå.
Universitetet har ett innovationsstödssystem som stödjer alla vetenskapsområden.	Medel finns avsatta för Innovationskontor (anslag 2:64) samt köp från holdingbolag.
Samverkansinslagen i universitetets utbildningar stödjer programmets utveckling samt studenternas lärande och övergång till arbetslivet.	Ordinarie anslag.
Universitetet har ett system för att identifiera, prioritera och utveckla forskningsstödjande infrastruktur.	Kostnaden för infrastruktur hanteras inom ordinarie anslag och externa bidrag. Eventuellt kommer pågående projekt och finansiering från rektors strategiska resurs att förlängas år 2019.
Universitetet har ett ledar- och chefskap som främjar och driver utveckling.	Medel avsätts till ledarutveckling, bl.a. för forskningsledare, både inom anslag för universitetsgemensamma funktioner och inom anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

UMEÅ UNIVERSITET

2.2. Särskilda prioriteringar/nationella uppdrag och budget 2019

I tabell 3 visas universitetsledningens särskilda prioriteringar och deras koppling till budget 2019. Eftersom regleringsbrevet från regeringen för år 2019 delges universitetet först i december 2018, kan justeringar komma att ske. Med *ordinarie anslag* avses att hantering sker inom ramen för beviljat anslag på respektive organisatorisk nivå (universitetsgemensam nivå, fakultetsgemensam nivå/motsvarande samt institutionsgemensam nivå/motsvarande) och att uppdraget prioriteras i verksamhetsplan på samtliga nivåer.

Tabell 3. Särskilda prioriteringar och nationella uppdrag samt deras koppling till budget 2019.

Särskild prioritering/nationellt uppdrag	Koppling till budget 2019
Universitetsövergripande	
Förebyggande och främjande arbete för att motverka sexuella trakasserier*	Ordinarie anslag.
Jämställdhetsintegrering*	Hanteras inom ordinarie anslag samt att medel avsätts till lika villkorsarbete från Umu-gemensamma satsningar.**
Moderna beredskapsjobb i staten*	Hanteras inom ramen för ordinarie anslag samt medfinansiering av gemensamma kostnader.
Mål för myndighetskapital	Hanteras inom ordinarie verksamhet, avsnitt 3.3.1.
Reell kompetens*	Hanteras inom ordinarie anslag. Universitetet erhåller externa medel från Universitets- och högskolerådet (UHR). Medel är tidsbegränsade till och med år 2018.
Rekryteringsmål för professorer*	Hanteras inom ordinarie anslag.
Utveckling Wisedome (Umevatoriet)	Medel avsätts i budget 2019, avsnitt 5.3.1.
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Antal helårsstudenter ALF*	Ordinarie anslag för medicinsk fakultet, avsnitt 4.3.1.
Antal helårsstudenter TUA*	Ordinarie anslag för medicinsk fakultet, avsnitt 4.3.1
Kvalitetsförstärkning*	Ordinarie anslag för berörda fakulteter, avsnitt 4.3.1
Läroutbildning i minoritetsspråk*	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.5.
Utbildning i meänkieli och samiska*	Ingår i anslag 2:65 Särskilda medel, avsnitt 4.4.
Utbildningsutbud*	Hanteras inom ramen för befintlig verksamhet och budget.
Utbyggnad av vissa utbildningar i enlighet med riksdagens beslut*	Ordinarie anslag för berörda fakulteter och anslaget ökas årligen från regeringen, avsnitt 4.1 och 4.3.1.
Utveckla breddat deltagande inkl. utbildning för nyanlända och KPU för personer med forskarexamen	Ordinarie anslag samt särskilda anslag för nationella uppdrag, KPU för personer med forskarexamen samt utbildning för nyanlända.
Utveckling av utbildning av relevans för kulturskolan	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter.
Övningsskolor*	Ordinarie anslag. (Särskilt anslag för detta nationella uppdrag har erhållits fram t.o.m. år 2018.)
Forskning och utbildning på forskarnivå	
Forskningsdatalogring	Hanteras inom ramen för universitetsgemensamma medel, anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.
Försöksverksamhet med praktikinära forskning*	Ingår i anslag 2:64 Särskilda utgifter.
Utveckling av forskningsinformation	Ordinarie anslag. Ev. kommer pågående projekt att förlängas år 2019 (fortsatt utveckling forskningsinfrastruktur ingår).

*Framgår av regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende Umeå universitet och anslag 2.64.

**Fördelning av anslag för Umu-gemensamma satsningar specificeras i rektors detaljbeslut budget 2019.

UMEÅ UNIVERSITET

3. Ekonomisk plan för år 2019–2021

Universitetsstyrelsen beslutade år 2015 om reviderade **ekonomistyrregler** för Umeå universitet. Ekonomistyrreglerna innehåller avsnitten *Huvudprinciper, Ansvar och befogenheter, Mål och medel, Budget, Uppföljning och bokslut, Budget och utfall i balans*, samt *Intern styrning och kontroll*. Det är viktigt att samtliga ekonomiskt ansvariga inom Umeå universitet har kännedom om och tillämpar dessa ekonomistyrregler. Med anledning om vad som anges under avsnitt 3.3.2. kommer ekonomistyrreglerna att revideras under hösten 2018.

En viktig inriktning under åren 2018–2020 är **forskningsinfrastruktur**, där målsättningen är att på ett resurseffektivt sätt öka nyttjande av forskningsinfrastrukturer och möjliggörande av synergier mellan dessa samt att få en övergripande samordning av tillgängliga forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet. Ansvarstagandet för forskningsinfrastruktur omfattar institutioner, fakulteter och universitetsgemensam nivå.

Som en konsekvens av förbättrade förutsättningar för att ytterligare öka kvaliteten i forskningen förväntas **externa forskningsmedel** öka under åren 2019–2021.

Universitetet ska i så hög grad som möjligt **årligen nyttja tillgängliga resurser** till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

För åren 2019–2021 ska universitetet identifiera, värdera och hantera risker för att målen inte uppfylls samt risker för allvarliga eller återkommande regelöverträdelser. Detta sker till huvudsaklig del inom ramen för arbetet med **värdegrund** samt arbetet med **intern styrning och kontroll**.

3.1. Totala intäkter och kostnader år 2017–2019

År 2017 års ekonomiska resultat uppgår till ett överskott om 102 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 procent av de totala kostnaderna år 2017. Av dokumentet *Budget Umeå universitet år 2017, inkl. ekonomisk plan 2018–2019* framgår att det ekonomiska resultatet för universitetet planerades vara +–0 miljoner kronor år 2016. I tabell 4 återfinns Umeå universitets resultaträkning år 2017, budget år 2018 samt år 2019.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 4. Totala intäkter och kostnader år 2017–2019 (miljoner kronor).

	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Procentuell differens 2019-2018
Intäkter				
Anslag	2 749	2 848	2 894	1,6%
Avgifter, ersättningar	603	612	626	2,3%
Bidrag	933	946	973	2,8%
Finansiella intäkter	3	4	4	11,4%
Intäkter totalt	4 288	4 410	4 497	2,0%
Kostnader				
Personal	2 611	2 735	2 795	2,2%
Lokaler	418	437	461	5,4%
Övrig drift	938	992	1 011	2,0%
Finansiella kostnader	8	8	9	11,4%
Avskrivningar	211	232	239	3,3%
Kostnader totalt	4 186	4 404	4 516	2,5%
Årets kapitalförändring	102	6	-20	
Myndighetskapital	612	618	598	

Under år 2018 är målet att nyttja årets tilldelade resurser i betydligt högre grad än 2017. År 2019 är målet att nyttja en mindre del av tillgängligt myndighetskapital.

3.2. Analys för år 2020–2021

Följande utvecklingstendenser beräknas för åren 2020–2021. Utvecklingen inom fakulteter och institutioner/enheter kan uppvisa betydande skillnader jämfört med utvecklingen för hela universitetet.

- **Anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.** Umeå universitet beräknas år 2018 överskrida takbeloppet marginellt (med ca 3 miljoner kronor), vilket motsvarar 0,2 procent i jämförelse med takbeloppet. Takbeloppet beräknas öka år 2019-2020 både p.g.a. beslutad utbyggnad och index.
- **Forskningsanslag.** För år 2020 innehåller budgetproposition år 2018 en preliminär utökning av forskningsanslaget med 7,8 miljoner kronor, förutom den årliga förändringen av statligt pris- och löneindex. För år 2021 är det svårt att bedöma utvecklingen.
- **Avgifts- och bidragsintäkter.** När det gäller avgiftsintäkter och bidragsintäkter är det svårt att göra prognoser för år 2020–2021. Mellan åren 2014–2017 är det just ingen förändring på totalnivå inom Umeå universitet. Målet är att öka dessa intäkter årligen.
- **Kostnader.** Personalkostnaderna har år 2016 samt år 2017 minskat något, trots årliga löneökningar. För perioden 2020–2021 prognostiseras personalkostnaderna öka årligen. Kostnaderna för lokaler ökar årligen utifrån genomförda investeringar m.m. och målet är att hålla nere kostnadsökningar för lokaler. Driftkostnaderna beräknas öka med ca 1 procent per år 2020–2021. Kostnaderna för avskrivningar har ökat markant de senaste åren, i genomsnitt med 11 procent per år de senaste 4 åren och ökningstakten bedöms även fortsatt ligga över 5 procent per år.
- Umeå universitets **myndighetskapital** ökade år 2017 till 612 miljoner kronor. Målet är att i så hög grad som möjligt årligen nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Prognosen är att myndighetskapitalet minskar något för åren 2020–2021.

UMEÅ UNIVERSITET

3.3. Myndighetskapital och negativ budgetering

3.3.1 Myndighetskapital

Universitetsstyrelsen har fastställt att målet för universitetets samlade myndighetskapital varje år 2015–2020 ska ligga i intervallet 9–15 procent av årets kostnader. Samtliga organisatoriska nivåer (Umu-gemensam nivå, fakultetsnivå/motsvarande och institutions-/enhetsnivå) är skyldiga att vidta åtgärder så att detta mål klaras.

Universitetets ekonomiska resultat år 2017 var ett överskott med 102 miljoner kronor och det samlade myndighetskapitalet uppgick 2017-12-31 till totalt 612 miljoner kronor, vilket motsvarar 14,7 procent av 2017 års kostnader. Universitetet ska i så hög grad som möjligt årligen nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

3.3.2 Ingen gräns för negativ budgetering

År 2016 infördes en maximal nivå på negativ budgetering för den samlade fakultetsnivån/motsvarande nivå inkl. underliggande nivåer. Motivet till att ha maximal nivå för negativ budgetering var att säkra upp ekonomistyrningen för att universitetet ska ha tillräcklig säkerhet avseende ekonomi och samtidigt ge institutioner/enheter möjlighet att använda delar av sitt myndighetskapital till planerade strategiska aktiviteter som stärker forskning respektive utbildning.

Från och med budgetåret 2019 och framåt upphör gräns för negativ budgetering mot bakgrund av att universitetets samlade myndighetskapital är 14,7 procent och att gräns för negativ budgetering kan vara hämmande för viktiga strategiska satsningar som stärker forskning och utbildning. I det fall universitetets ekonomiska resultat för ett budgetår är lägre än -2,5 procent i förhållande till årets kostnader (ca -105 miljoner kronor) eller att universitetets myndighetskapital understiger 10,5 procent av årets kostnader, kommer maximal gräns för negativ budgetering med fördelning per verksamhetsgren återigen att införas.

UMEÅ UNIVERSITET

4. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

4.1. Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå år 2019

Under anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå beräknas all ersättning som är förenad med det utbildningsuppdrag och de särskilda åtaganden som ska gälla för universitetet. Eftersom Umeå universitet inte har erhållit förslag från regeringen på budgetramar för år 2019, har utgångspunkten varit angiven resurstilldelning för år 2019 enligt budgetproposition för år 2018 justerat med aktuellt index, samt vårproposition 2018, där inga förändringar av anslag för Umeå universitet angavs.

Nedan anges förändringar inför budgetåret 2019, angivna i budgetpropositionen för år 2018. Belopp anges i 2019 års prisnivå om inget annat anges.

- **Beräknad indexökning** av anslag motsvarande 1,22 procent år 2019 (2018: 1,84 procent). Sedan budgetpropositionen för 2018 presenterades har regeringen genomfört en omräkning av index för 2019 och en sänkning har skett jämfört med vad som tidigare aviserats (1,62 procent). Sänkningen beror främst på att arbetskostnaderna inom tillverkningsindustrin (som ligger till grund för löneomräkningen av förvaltningsanslagen) utvecklades långsammare under 2017 än enligt beräkningen i budgetpropositionen. Definitiv indexnivå för 2019 fastställs först då riksdagen beslutar om budgetpropositionen för 2019. För år 2020 och 2021 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar, osäkerheten för år 2021 är betydande.
- Anslaget ökar med +1,8 miljoner kronor med anledning av den **utbyggnad av högskolan** som inleddes år 2015. År 2020 beräknas anslaget minska med -0,4 miljoner kronor.
- Anslaget för **utbyggnad av tandläkarprogrammet** ökar med totalt +0,7 miljoner kronor avseende år 2019. Samtidigt minskas Umeå universitets anslag i syfte att finansiera utbyggnaden av läkar- och tandläkarutbildningen som inleddes år 2013. År 2019 minskas anslag med -0,5 miljoner kronor. Tandläkarprogrammet är därmed fullt utbyggt i och med 2019 års budget.
- Anslaget för **Läkarprogrammet** ökar med +2,3 miljoner kronor avseende år 2019 med anledning av den utbyggnad som inleddes för 2018. Satsningen fortsätter t.o.m. år 2023 och väntas då omfatta totalt 88 läkare (HST), motsvarande 12,6 miljoner kronor.
- Anslaget för **civil- och högskoleingenjörsutbildningar** ökar med totalt +2,9 miljoner kronor år 2019 med anledning av den ingenjörssatsning som inleddes år 2018. Satsningen fortsätter t.o.m. år 2023 och väntas då omfatta totalt 90 civilingenjörer (HST) och 33 högskoleingenjörer (HST). Totalt beräknas satsningen omfatta 12,3 miljoner kronor år 2023 för Umeå universitets del.
- Anslaget för **civil- och högskoleingenjörsutbildningar, samt arkitektutbildningen** ökar med totalt +2,3 miljoner kronor år 2019 med anledning av den utbyggnad av samhällsbyggnadsutbildningar som inleddes år 2018. Satsningen fortsätter t.o.m. år 2023 och väntas då omfatta totalt 40 civilingenjörer (HST), 15 högskoleingenjörer (HST) och 20 arkitekter. Totalt beräknas satsningen omfatta 8,33 miljoner kronor år 2023.
- Anslaget för **sommarkurser** omfattar totalt ca 3,5 miljoner kronor fram t.o.m. år 2023 vilket motsvarar 45 helårsstudenter. Mot bakgrund av regeringens inriktning att lärosätena i första hand ska anordna sommarkurser som är relevanta för att studenter snabbare ska nå en lärarexamen och

UMEÅ UNIVERSITET

för att möjliggöra kompetensutveckling och vidareutbildning för obehöriga lärare, omfördelas 50 procent av erhållna medel 2018 till Lärarhögskolan (+1,7 miljoner kronor). Återstående 50 procent kvarstår enligt den fördelning som gjordes i budgetramarna för år 2018, d.v.s. i proportion till nuvarande fakultet/Lärarhögskolans budgetram.

- Anslaget ökar med +1,3 miljoner kronor år 2019 i och med att regeringen har bedömt att fler insatser krävs för att möta bristen på **lärare och förskollärare** (utbyggnad inleddes 2017). Fullt utbyggd beräknas satsningen omfatta 270 miljoner kronor, varav Umeå universitet beräknas erhålla 9,0 miljoner kronor totalt (ytterligare 1,3 miljoner kronor år 2020).
- För år 2019 har tidigare beräknats att anslaget skulle minska med -12,7 miljoner kronor med anledning av att kvalitetssatsningen på lärar- och förskollärarytbildningar och utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap som inleddes 2015 skulle upphöra 2019. För att ge förutsättningar för en fortsatt hög kvalitet inom de aktuella utbildningarna anser regeringen att satsningen bör vara långvarig och medel avsätts därför för detta ändamål även fortsättningsvis.

I tabellen nedan anges preliminär resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, inklusive takbelopp och särskilda åtaganden att disponeras av Umeå universitet.

Tabell 5. Resurstilldelning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå år 2019.

RESURSTILLEDELNING UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Takbelopp	1 423 248	1 396 659	26 589	1,9%
<i>Särskilda medel (anslag 2:65)</i>				
Decentraliserad läkarutbildning	6 185	6 110	75	1,2%
Övrig decentraliserad utbildning	12 099	11 953	146	1,2%
Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 556	2 525	31	1,2%
Lärarytbildning i minoritetsspråk	4 296	4 244	52	1,2%
Summa	1 448 383	1 421 492	26 892	1,9%

Eftersom Umeå universitet inte har erhållit förslag från regeringen på budgetramar för år 2019 har utgångspunkten varit angiven resurstilldelning för år 2019 enligt budgetproposition för år 2018 samt beräknad indexökning för år 2019. Denna utgångspunkt har även varit gällande för medel avseende särskilda åtaganden i tabellen ovan. Samtliga belopp i tabellen ovan kan komma att justeras så snart uppgifter för år 2019 blivit kända.

4.2. Utveckling studentantal

Antalet helårsstudenter inom grundutbildningsanslaget var år 2017 totalt 16 232, vilket var en ökning med 296 helårsstudenter (+1,9 procent) jämfört med år 2016. Ökningen är planerad och beror huvudsakligen på att universitetet har erhållit medel från regeringen för fler utbildningsplatser inom vissa utbildningar, exempelvis förskolläraryt- och lärarytbildningar.

Mellan år 2005–2010 ökade antalet helårsstudenter med 4 procent (+662 helårsstudenter) och år 2010 uppgick antalet till 17 302 helårsstudenter, vilket är det högsta noterade antalet. Jämfört med år 2010 är utfallet år 2017 en total minskning med 1 070 helårsstudenter (-6,2 procent).

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetet har år 2009–2017 överskridit takbeloppet och år 2017 överskreds takbeloppet med 2,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,2 procent av takbeloppet. Den ackumulerade överproduktionen som universitetet får spara till kommande budgetår uppgår därmed till 125,6 miljoner kronor. Inför år 2019 är det därför fortsatt viktigt att minska överskridandet, i syfte att undvika en situation där universitetet själv finansierar utbildningsplatser och inte uppbär någon ekonomisk ersättning från staten för dessa platser. Prognosen för år 2019 är att antalet helårsstudenter kommer att uppgå till 16 671, vilket är en ökning med 80 helårsstudenter jämfört med prognosen för 2018 (+0,5 procent). Antalet helårsstudenter prognostiseras 2019 vara fler främst inom utbildningsområdena som vård, odontologi och medicin. Umeå universitet prognostiseras överskrida takbeloppet med ca 2,8 miljoner kronor år 2019.

4.3. Fördelning av budgetramar till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I tabell 6 visas totalram för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Sparande av helårsstudenter/helårsprestationer kan göras upp till en maximal nivå om 10 procent av takbelopp och innebär att lärosätet får en fordran på staten som regleras när lärosätet hamnar under takbeloppet. För att inte låsa upp framtida utrymme i alltför hög utsträckning, har universitetet sedan flera år tillbaka målsättningen att ha ett maximalt sparande. Därför innehåller ramen, liksom år 2015–2018, inget sparande år 2019. Umeå universitet har per 2017-12-31 ett sparande motsvarande 125,6 miljoner kronor, vilket är betydligt högre än det tidigare målet med 70 miljoner kronor.

Medel för utbildning inom ALF (läkarutbildning) respektive TUA (tandläkarutbildning), där universitetet transfererar medel till Västerbottens läns landsting, ingår inte i angivna budgetbelopp för utbildning. Inte heller medel som tilldelas universitetet via anslag för särskilda utgifter (anslag 2:64).

4.3.1 Fördelning av takbelopp/ramar till fakultetsnämnder/Läraryhögskolan 2019

Fakultetsnämnderna/Läraryhögskolan erhåller en budgetram (takbelopp) som inkluderar ersättning för samtliga kostnader. Denna ram avräknas efter årets slut efter faktiskt antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) enligt de fastställda ersättningsbeloppen. I det fall avräkning överstiger beslutad budget erhåller fakultetsnämnd/Läraryhögskolan ingen ersättning för överskjutande belopp.

Enligt beslutat budgetdokument för år 2015 infördes gällande fördelningsmodell för grundutbildningsramar. Nedan framgår stegvis beskrivning av fördelningsmodellen, utifrån vilken tilldelningen till fakultetsnämnderna/Läraryhögskolan har skett.

1. Utgångspunkten är ett genomsnitt av de tre föregående årens (2016–2018) budgetram per fakultetsnämnd/Läraryhögskolan. De tre föregående årens budgetram viktas 20-30-50 och utgör en årlig, rullande bas. En justering har genomförts avseende Läraryhögskolans budgetram år 2016–2018 mot bakgrund av att Läraryhögskolan de åren signalerade att de inte skulle använda hela budgetramen för respektive år och därför lät fakulteterna använda 6,2 miljoner kronor från sin budgetram år 2016 respektive 4,0 miljoner kronor per år 2017–2018. Inför 2019 sker ingen utlåning till fakulteterna från Läraryhögskolans budgetram.
2. Budgetramen reduceras med exakt lika mycket medel som fördelas i budget 2019 utifrån kriterierna. I budgetramarna för 2019 ingår enbart kriterierna *Avancerad nivå* och *Internationalisering* och reduceringen av medel avser därför enbart dessa båda kriterier. Reduceringen baseras på respektive fakultets/Läraryhögskolans andel av de medel som i budget

UMEÅ UNIVERSITET

de tre föregående åren (samt enligt viktning 20-30-50) fördelades utifrån kriterierna till respektive fakultetsnämnd/Läraryhögskolan.

3. Medel för läkar- och tandläkarutbildning för av regeringen beslutad volym undantas. Dessa utbildningar är reglerade i regleringsbrev och ersätts i enlighet med ALF-/TUA-avtalet.
4. Medel som ges från staten respektive universitetsstyrelsen för ny volym (samt prislappshöjningar) nästkommande budgetår, d.v.s. utbildningar beställda av staten eller universitetsstyrelsen, fördelas direkt till den fakultet/Läraryhögskolan som ansvarar för den beställda utbildningen det året ny volym införs. Följande år ingår den nya volymen eller prislappshöjningen i ordinarie bas. Medel för ny volym år 2019 redovisas särskilt under avsnitt 4.1.
5. Utifrån universitetsstyrelsens beslut år 2012 har 15 procent av budgetramen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå fördelats utifrån kriterierna *Forskningsanknytning*, *Avancerad nivå*, *Internationalisering* och *Samverkan* under perioden 2013–2018. Inför budgetåret 2019 har kriterierna/nyckeltalen setts över mot bakgrund av att de reviderade delmålen i flera fall inte längre är kopplade till parametrarna i befintlig resursfördelningsmodell, se Umeå universitets verksamhetsplan för år 2018 för mer info om delmål för perioden 2018–2020. Kriteriet *Samverkan* har därför utgått fr.o.m. budgetåret 2019, liksom *Forskningsanknytning*. Kriteriet *Forskningsanknytning* kan komma att återtas när en ny mätmetod tagits fram. För återstående kriterier *Avancerad nivå* och *Internationalisering* kvarstår tidigare års nyckeltal och mätmetoder. Mot bakgrund av att antalet kriterier minskat från fyra till två, minskas även den andel av budgetramen som fördelas utifrån kriterierna från 15 till 7 procent.
  - *Avancerad nivå* (helårsstudenter, avancerad nivå). Utgår från ett genomsnitt av de senaste tre åren. Uppgifter avseende tandläkar-/läkarutbildning ingår ej med anledning av vad som anges under punkt 3.
  - *Internationalisering* (helårsstudenter, inresande studenter – både freemovers och inom utbytesavtal, samt utresande studenter inom utbytesavtal). Utgår från ett genomsnitt av de senaste tre åren. Uppgifter avseende tandläkar-/läkarutbildning ingår ej med anledning av vad som anges under punkt 3.
6. Proportionell justering utifrån tillgängliga medel.

I syfte att stimulera att beviljad budgetram nyttjas och att inte överproduktion uppstår, har nedanstående förändringar införts avseende budget- och utfallsuppgifter fr.o.m. budgetåret 2016 och framåt.

- a) I det fall fakultetsnämnd/Läraryhögskolans faktiska utfall av HPR och HST *underskrider* det aktuella årets budgetram med mer än 4 procentenheter kan det bli aktuellt med minskning av budgetram inför kommande budgetår. Detta gäller fr.o.m. faktiskt utfall år 2017 och budgetram år 2017 som utgångspunkt.
- b) I det fall fakultetsnämnd/Läraryhögskolans faktiska utfall av HPR och HST *överstiger* det aktuella årets budgetram med mer än 2 procentenheter, får berörd fakultet/Läraryhögskolan en kostnad motsvarande 5 procent av den differens som överstiger tillåten avvikelse. Detta gäller fr.o.m. faktiskt utfall år 2017 och budgetram 2017 som utgångspunkt. Vid avräkning avseende aktuellt år sker eventuell debitering av avgift.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabellen nedan anger maximala ramar för grundutbildning år 2019 per fakultetsnämnd/Läraryhögskolan utifrån tidigare beskriven modell. Totalt är budgetramen ökad med 26,7 miljoner kronor år 2019 (+1,9 procent) jämfört med år 2018, inklusive index (1,22 procent). Orsaken till ökningen är huvudsakligen fortsatt utbyggnad av samhällsbyggnadsutbildningar och vissa utbildningar som leder till yrkesexamina som regeringen anser är fortsatt angelägen samt index.

Tabell 6. Budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå år 2019 samt preliminära budgetramar år 2020–2021.

FÖRDELNING AV ANSLAG UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		Preliminär ram 2020 tkr	Preliminär ram 2021 tkr
		tkr	Differens tkr %		
Humanistisk fak	124 369	122 811	1 558 1,3%	126 473	128 836
Samhällsvetenskaplig fak	381 335	381 550	-215 -0,1%	388 443	396 189
Medicinsk fak ¹⁾	441 768	434 460	7 308 1,7%	448 853	455 700
Teknisk-naturvetenskaplig fak	320 770	312 424	8 346 2,7%	329 359	337 317
Läraryhögskolan	161 501	151 831	9 670 6,4%	162 783	168 068
Summa	1 429 744	1 403 076	26 668 1,9%	1 455 910	1 486 109

¹⁾ Exklusive medel för decentraliserad läkarutbildning (ingår i budgetramar för decentraliserad utbildning).

För 2019 har tidigare beräknats att anslaget skulle minska med anledning av att kvalitetsatsningen på lärar- och förskollärarytbildningar och utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap som inleddes 2015 skulle upphöra. I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen att satsningen förlängs och medel avsätts därför även fortsättningsvis i de preliminära ramarna för 2020–2021, då ett eventuellt nytt system för resurstilldelning inte bedöms komma att påverka tilldelningen innan dess. Medel ska även fortsättningsvis användas för kvalitetsförstärkande åtgärder och ska i första hand användas för att öka andelen lärarledd tid på utbildningar inom berörda områden. Umeå universitet ska i årsredovisningen för år 2018 redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet inom berörda utbildningar.

I de preliminära budgetramarna för år 2020–2021 ingår att ersättningsnivåerna för helårsstudenter och helårsprestationer och ramar höjs med preliminärt 1,28 procent för respektive år. Angivna preliminära ramar i tabell 6 innehåller dessa indexjusteringar samt de ökningar av platsantal som presenterades i budgetpropositionen för år 2018 avseende utbyggnad av högskoleutbildning (inkl. satsning på ingenjörer, samhällsbygge, läkare och sommarkurser).

Utvecklingen av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för fakulteterna och Läraryhögskolan varierar beroende på vilket basår som väljs. Tabell 7 utgör en sammanställning där den procentuella förändringen av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå från år 2005 respektive år 2010 framgår, d.v.s. jämfört med år 2019. Jämförelsen är baserad på löpande priser, d.v.s. justering för index ingår.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 7. Utveckling av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå under perioderna 2010–2019, resp. 2005–2019.

FAKULTETSNÄMND/LH	Procentuell förändring från år 2010 till år 2019	Procentuell förändring från år 2005 till år 2019
Humanistisk fakultet	9,1%	45,4%
Samhällsvetenskaplig fakultet	12,1%	61,1%
Medicinsk fakultet	20,7%	59,9%
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	14,7%	35,7%
Läraryhögskolan	21,9%	-5,6%
Summa	16,0%	42,1%

4.3.2 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Ersättningsbeloppen per helårsstudent (HST) och helårsprestation (HPR) för år 2019 kommer att anges i budgetpropositionen för år 2019 som presenteras under hösten 2018. Beloppen (kronor) i tabellen nedan är därför hämtade från regleringsbrev för år 2018 och uppräknade med beräknat index för år 2019 (1,22 procent).

Tabell 8. Beräknade ersättningsnivåer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå år 2019.

Utbildningsområde	HST	HPR
Hum, sam, jur	32 273	21 030
Natur, teknik	55 030	46 408
Vård	58 505	50 672
Odontologi	48 381	56 358
Medicin	65 377	79 522
Undervisning	39 254	41 123
Verksamhetsförlagd utbildning	55 631	53 973
Övrigt	44 195	35 901
Design	155 943	95 010
Konst	221 386	95 045
Musik	134 536	85 063
Idrott	113 619	52 579

4.3.3. Konstnärliga prislappar

I regleringsbrev för 2018 framgår följande begränsningar av det antal helårsstudenter (HST) som universitetet kan avräkna inom de konstnärliga utbildningsområdena inom ramen för takbeloppet. Antalet HST inom design har fr.o.m. 2018 utökats med 1 HST och uppgår därmed till 311 HST. Ingen förändring förväntas ske inför år 2019.

Högst 311 HST inom design

Högst 74 HST inom konst

Högst 10 HST inom musik

Fördelning av utbildningsområdet design år 2019:

Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	252 HST (2018: 251 HST)
Läraryhögskolan	37 HST (2018: 37 HST)
Samhällsvetenskaplig fakultet	19 HST (2018: 19 HST)
Humanistisk fakultet	3 HST (2018: 3 HST)

UMEÅ UNIVERSITET

4.3.4 Decentraliserad utbildning

För år 2019 disponerar Umeå universitet preliminärt 18 284 tusen kronor inom ramen för detta särskilda åtagande, varav preliminärt 6 185 tusen kronor avser stöd för universitetets decentraliserade läkarutbildning. För år 2019 fördelas resurser för decentraliserad utbildning i främst Skellefteå, Ö-vik, Lycksele (SÖL) enligt tabell 9.

Tabell 9. Preliminära budgetramar för decentraliserad utbildning år 2019.

DECENTRALISERAD UTBILDNING	Preliminär Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Tilldelning av anslag				
Anslag enligt regleringsbrev (för 100 HST)	12 099	11 953	146	1,2%
Anslag decentraliserad läkarutbildning	6 185	6 110	75	1,2%
<i>Summa användning av anslag</i>	<i>18 284</i>	<i>18 063</i>	<i>220</i>	<i>1,2%</i>
Användning av anslag				
Utbetalning av HST/HPR	6 495	6 417	78	1,2%
Merkostnader/utvecklingskostnader/bibliotek (del av)	5 603	5 536	68	1,2%
Medicinsk fakultet	5 876	5 805	71	1,2%
Universitetsförvaltning	309	306	4	1,2%
<i>Summa användning av anslag</i>	<i>18 284</i>	<i>18 063</i>	<i>220</i>	<i>1,2%</i>

Det utökade anslaget fr.o.m. år 2017 för decentraliserad läkarutbildning fördelas till medicinsk fakultet motsvarande 5 876 tusen kronor för ökade kostnader för läkarutbildning på fyra orter, samt till Universitetsförvaltningen motsvarande 309 tusen kronor för kostnader avseende datanät på orterna Sundsvall, Östersund och Sunderbyn. I takt med att studentantalet har minskat de senaste åren har anpassningar gjorts och kostnader minskat. Inför år 2019 kommer infrastrukturkostnader på orterna att reduceras ytterligare. Specificering av detta kommer att ske i rektors detaljbudget för år 2019.

4.4. Bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuseet

För år 2019 erhåller Umeå universitet preliminärt bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuseet motsvarande totalt 2 556 tusen kronor (2018: 2 525 tusen kronor), varav 498 tusen kronor avser lektorat i samiska och 2 058 tusen kronor Bildmuseet. Samtliga medel fördelas till humanistisk fakultet.

4.5. Lärarutbildning i minoritetsspråk – samiska och meänkieli

För år 2019 erhåller Umeå universitet preliminärt 4 296 tusen kronor till lärarutbildning i minoritetsspråken samiska och meänkieli (2018: 4 244 tusen kronor). Samtliga medel fördelas till Lärarhögskolan.

4.6. Språkstöd

Resurser motsvarande garantibemanning för språken finska, franska, ryska, italienska, spanska, tyska och samiska beviljas. I budget för år 2019 avsätts därmed 8 279 tusen kronor till språkstöd (2018: 8 179 tusen kronor) och detta finansieras i sin helhet genom att humanistisk fakultet fakturerar fakulteter och Lärarhögskolan. Budgeterat belopp fördelas utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer år 2019.

UMEÅ UNIVERSITET

4.7. Idrottshögskolan

Fakulteterna och Lärarhögskolan ska betala totalt 3 121 tusen kronor till Idrottshögskolan år 2019 (2018: 3 083 tusen kronor). Budgeterat belopp fördelas utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer år 2019.

4.8. Utvecklingsmedel utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Fakulteterna och Lärarhögskolan ska betala totalt 4 669 tusen kronor, inkl. index 1,22 procent (2018: 4 613 tusen kronor) i syfte att reservera utvecklingsmedel för senare fördelning. Dessa medel avser bland annat utveckling av Umevatoriet motsvarande 1,9 miljoner kronor år 2019 (motsvarande finansiering sker även via forskningsanslaget). Medel reserveras även för fortsatt utveckling av lärplattformar och e-lärande, fortsatt stöd för Studentcentrums mottagningsarbete, samt fortsatt utveckling av digitala examina. Fördelning sker utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer år 2019 och specificeras i rektors detaljbeslut i budget.

4.9. Praktikkurser inom humanistisk fakultet och samhällsvetenskaplig fakultet

Det ställs högre krav på praktik inom utbildningar generellt. Umeå universitets geografiska läge innebär att kostnader för praktik inom universitetet ofta blir högre än för lärosäten som är belägna i storstäder. Det är särskilt svårt att finansiera högre kostnader för praktikkurser inom humaniora och samhällsvetenskap, eftersom den ekonomiska ersättningen per helårsstudent är lägre än för andra utbildningar. Mot bakgrund av detta ska fakulteterna och Lärarhögskolan år 2019 betala totalt 1 135 tusen kronor avseende praktikkurser (2018: 1 122 tusen kronor), varav 853 tusen kronor (2018: 843 tusen kronor) till samhällsvetenskaplig fakultet och 282 tusen kronor (2018: 279 tusen kronor) till humanistisk fakultet. Budgeterat belopp fördelas utifrån budgeterad intäkt för helårsstudenter och helårsprestationer år 2019. Samhällsvetenskaplig fakultet respektive humanistisk fakultet ska inom sin egen utbildningsram medfinansiera med egna medel år 2019, i syfte att ge utbildningar goda möjligheter till praktik i så hög grad som möjligt.

UMEÅ UNIVERSITET

5. Forskning och utbildning på forskarnivå

5.1. Sammanfattning av regeringens förslag till ramar för forskning och utbildning på forskarnivå år 2019

Under anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå beräknas ersättning från regeringen som är förenad med forskningsuppdraget, förutom medel för forskning inom ALF respektive TUA där universitetet transfererar medel till Västerbottens läns landsting. Eftersom Umeå universitet inte har erhållit förslag från regeringen på budgetramar för år 2019 har utgångspunkten varit budgetproposition för budgetåret 2018 justerat med aktuellt index.

Regeringens system för styrning av högskolan samt resurstilldelning har verkat under snart 25 år och någon samlad utredning har inte gjorts sedan nuvarande styrsystem infördes. Behovet av en översyn har påtalats vid flera tillfällen och regeringen tillsatte därför under 2017 en utredning för detta benämnd *Styr- och resursutredningen (Strut)*. Styr- och resursutredningen har i sitt uppdrag att föreslå fördelning av anslag för utbildning och forskning för att skapa förutsättningar för universitet och högskolor att bedriva långsiktig verksamhet och nå målen för utbildning och forskning samt uppnå högsta möjliga kvalitet. Utredningen ska också föreslå hur samverkan med det omgivande samhället kan premieras ekonomiskt. I avvaktan på utredningens förslag avser regeringen att använda Vinnovas bedömningar av samverkan med det omgivande samhället som grund för tilldelning av de ökade resurserna.

Nedan anges förändringar inför budgetåret 2019, angivna i budgetpropositionen för år 2018. Belopp anges i 2019 års prisnivå om inget annat anges. Observera att den beräknade ökningen av forskningsanslaget är osäker och kan komma att förändras beroende på Umeå universitets faktiska utfall i omfördelningen av utökade forskningsanslag fördelade på kvalitetsindikatorerna *bibliometri*, *externa medel* och *samverkan*.

- Anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå **beräknas öka med index** motsvarande 1,22 procent år 2019 (2018: 1,84 procent). Indexökningen motsvarar 13,6 miljoner kronor. Index för år 2019 fastställs i samband med att riksdagen beslutar om budgetproposition för år 2019. För år 2020 och 2021 baseras budgetramarna på preliminära beräkningar, osäkerheten för år 2021 är betydande.
- I budgetpropositionen för år 2018 aviseras en utökning av forskningsanslaget för att ge universitet och högskolor bättre möjligheter att ta ansvar för utvecklingen av den svenska forskningen. Utökningen har fördelats utifrån kvalitetsindikatorerna *bibliometri*, *externa medel* och *samverkan* samt innebär år 2019 en **utökning av forskningsanslaget** för universitetet motsvarande preliminärt 13,1 miljoner kronor.

5.2. Kvalitetsfrämjande tilldelning av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå

Universitetsstyrelsen beslutade 2012-12-11 (dnr UmU 200-795-12) om en kvalitetsfrämjande fördelningsmodell av resurser för forskning och utbildning på forskarnivå, där syftet var att främja kvalitet genom bättre förutsättningar för yngre forskare genom attraktivare karriärvägar, bättre förutsättningar för etablerade forskare (tillika lärare), både avseende individens egna förutsättningar samt avseende miljöer och forskningens infrastruktur. Denna tidigare använda fördelningsmodell har bestått av två åtskilda delar, en mekanistisk del och en kontraktsdel. Kontraktsdelen ger samma utfall som att använda befintliga forskningsanslag som fördelningsnyckel och används därför inte fr.o.m. år 2019. Av

UMEÅ UNIVERSITET

tillkommande anslagsmedel (13,1 miljoner kronor) har 7,0 miljoner kronor fördelats till fakulteter utifrån kvalitetsindikatorerna *bibliometri* och *externa medel* i enlighet med nuvarande statlig modell (exkl. samverkansparameter) samt 6,1 miljoner kronor har allokerats till universitetsgemensam nivå för angelägna satsningar. Inför år 2019 har en omfördelning motsvarande 5 procent av fakulteternas befintliga forskningsanslag gjorts. Omfördelningen har baserats på samma parametrar (*bibliometri* och *externa medel*) som använts i den mekanistiska delen och beskrivs ytterligare under avsnitt 5.3.1. Förändringen av modellen har gjorts mot bakgrund att ytterligare stimulera ökad konkurrenskraft samt att tydliggöra koppling till obligatoriska delmål.

5.3. Fördelning av budgetramar till forskning och utbildning på forskarnivå

I tabell 10 visas totalram för forskning och utbildning på forskarnivå och nedan specificeras förändringar avseende budgetram för 2019.

5.3.1 Förändringar år 2019

- Samtliga befintliga poster i budget år 2018 har reglerats med **index** (1,22 procent). Den minskning av Lärarhögskolans forskningsanslag respektive ökning för fakulteterna och universitetsgemensamma satsningar (Umu-gemensamma satsningar) som anges i punkten nedan har justerats till att motsvara beloppet innan indexreglering. Detta innebär att indexregleringen för Lärarhögskolan har gjorts på anslaget för år 2018 adderat med 9,0 miljoner kronor och på motsvarande sätt för fakulteterna och Umu-gemensamma satsningar.
- Den minskning som år 2018 gjordes av Lärarhögskolans forskningsanslag med 9,0 miljoner kronor har återförts år 2019 och den utökning som detta innebar för fakulteterna (+2,0 miljoner kronor) samt för Umu-gemensamma satsningar (+1,0 miljoner kronor) har därmed också återförts. Denna justering återfinns i kolumnen **Övriga justeringar**.
- **Ökning av forskningsanslaget** beräknas uppgå till 13,1 miljoner kronor för Umeå universitet. Beloppet kan komma att justeras beroende på kvalitetsindikatorernas utveckling, då dessa uppdateras årligen. Det utökade beloppet har fördelats inom Umeå universitet enligt nedan.
  - År 2017 påbörjades arbetet med att slå samman **Sliperiet och Umevatoriet** i syfte att öka besökskapacitet och nyttja synergieffekter mellan verksamheterna. För detta har 2,5 miljoner kronor av det utökade forskningsanslaget fördelats till Umevatoriet. I posten för Umevatoriet ingår även indexreglerat forskningsanslag för Sliperiet. Utöver detta kvarstår den finansiering till Umevatoriet som permanentades i *Budget Umeå universitet 2015* vilken innebär att 0,75 miljoner kronor avsätts från Forskningsinfrastruktur samt att berörda fakulteter bidrar med totalt 1,2 miljoner kronor.
  - 3,64 miljoner kronor har fördelats till angelägna **Umu-gemensamma satsningar**.
  - Återstående 7,0 miljoner kronor har fördelats till fakulteterna utifrån **kvalitetsindikatorerna bibliometri och externa medel**. Av summan har 50 procent (3,5 miljoner kronor) fördelats utifrån bibliometri, där Vetenskapsrådets beräkning inför år 2018 har använts. Resterande 50 procent har fördelats utifrån ett genomsnitt av intäkter avseende externa medel under perioden 2015–2017.

UMEÅ UNIVERSITET

- **Omfördelning 5 procent av fakulteternas befintliga forskningsanslag:** I budgetramarna för år 2019 har 5 procent av fakulteternas befintliga forskningsanslag 2018, uppräknat med index för år 2019, omfördelats utifrån de två kvalitetsindikatorerna *bibliometri* och *externa medel*. Den totala summan som omfördelats uppgår till ca 45,5 miljoner kronor. På samma sätt som fördelningen av det utökade forskningsanslaget har 50 procent av summan (22,8 miljoner kronor) fördelats utifrån bibliometri, där Vetenskapsrådets beräkning inför år 2018 har använts, och resterande 50 procent har fördelats utifrån ett genomsnitt av intäkter av externa medel under perioden 2015–2017.

Under perioden 2014–2017 omfördelades årligen de tidigare ökade anslaget för kvalitetsfrämjande forskning till fakulteterna, motsvarande 33,1 miljoner kronor. Detta har inte gjorts inför år 2019 mot bakgrund av den omfördelning som gjorts av 5 procent av fakulteternas befintliga forskningsanslag.

- Enligt regleringsbrev för år 2018 erhåller Umeå universitet ca 63,0 miljoner kronor för **Strategiska forskningsområden (SFO)**, vilket överensstämmer med angivet belopp i budget för år 2018. Umeå universitet är huvudsökande för projekten Bio4Energy samt Ecochange och i budget år 2019 bedöms att Umeå universitet även för år 2019 erhåller medel för dessa projekt. Beloppet har indexreglerats med 1,22 procent enligt vad som tidigare angetts.
- I budget för år 2018 reducerades **Företagsforskarskolans** anslag med 2,0 miljoner kronor mot bakgrund av ett betydande myndighetskapital samt att kostnadsnivån de senaste åren understigit budgeterad nivå. Vidare anges att inför budget år 2019 kommer denna reduktion att ses över. Ingen reduktion har gjorts av Företagsforskarskolans anslag inför år 2019.

I tabell 10 visas fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå år 2019 per fakultetsnämnd/Läraryhögskolan, m.fl. utifrån tidigare beskriven modell. I det fall regeringens budgetproposition år 2019 innehåller förändrat anslag för Umeå universitet, beslutar rektor om hur detta tillskott alternativt avdrag ska fördelas.

Tabell 10. Budgetramar forskning och utbildning på forskarnivå år 2019 samt preliminära budgetramar år 2020–2021.

FÖRDELNING AV ANSLAG FORSKNING OCH UTBILDN. PÅ FORSKARNIVÅ	Budget 2019 tkr	Index	Övriga juste- ringar	Ökning FO anslag	Omför- delning 5%	Jmf med år 2018			Preliminär ram 2020 tkr	Preliminär ram 2021 tkr
						tkr	Differens tkr	%		
Humanistiska fak	102 844	1 237	-2 000	713	-491	103 384	-540	-0,5%	104 116	104 995
Samhällsvetenskapliga fak	190 598	2 230	-2 000	1 978	3 614	184 776	5 821	3,2%	197 701	203 577
Medicinska fak	318 120	3 818	-2 000	2 296	-903	314 910	3 210	1,0%	322 699	325 994
Teknisk-naturvetenskapliga fak	306 168	3 693	-2 000	2 014	-2 220	304 681	1 486	0,5%	309 159	311 061
Läraryhögskolan	49 703	599	9 000	0	0	40 104	9 599	23,9%	50 339	50 984
Strategiska forskningsområden	63 813	769	0	0	0	63 044	769	1,2%	64 630	65 457
UmU-gemensamma satsningar *	52 709	591	-1 000	3 640	0	49 477	3 231	6,5%	55 567	56 279
Umevatoriet**	5 696	39	0	2 500	0	3 157	2 539	80,4%	7 268	7 361
Forskningsinfrastruktur	55 552	670	0	0	0	54 882	670	1,2%	56 263	56 983
Fördelas till fakulteter/LH/ Forskningsinfrastruktur	0	0	0	0	0	0	0	100,0%		
Summa	1 145 201	13 645	0	13 140	0	1 118 416	26 785	2,4%	1 167 744	1 182 691

*Fördelning av anslag för Umu-gemensamma satsningar specificeras i rektors detaljbeslut budget 2019.

**Tidigare Sliperiet

UMEÅ UNIVERSITET

Det utökade anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå som anges i budgetproposition för år 2018 fortsätter år 2020 då Umeå universitet föreslås erhålla ytterligare 7,9 miljoner kronor. Preliminär budgetram i tabellen ovan för år 2020 innehåller denna utökning samt preliminär indexjustering med 1,28 procent. Utökningen för år 2020 fördelats med samma procentuella fördelning som i budgetramarna för år 2019. Ingen utökning av ramarna har aviserats för år 2021. I budgetpropositionen för år 2018 ingår inget förslag till budgetramar för år 2021 och regeringen har heller ännu inte aviserat något index för år 2021, beräkningen av preliminär budgetram för år 2021 har därför baserats på samma indexnivå som för år 2020 (1,28 procent). Inför år 2020-2021 ska en översyn av universitetets modell för fördelning av budgetramar för forskning och utbildning på forskarnivå till fakulteter och Lärarhögskolan genomföras. Denna översyn kommer troligen att innebära att de preliminära ramarna för år 2020-2021 justeras.

5.3.2 Övriga kommentarer

- Ramen för Lärarhögskolan har t.o.m. budgetåret 2015 tillförts ytterligare 3,2 miljoner kronor per år finansierade via universitetets samlade ränteintäkter. I budget för år 2016 beslutade universitetsstyrelsen att den modell som tillämpades t.o.m. budgetåret 2015, där dessa 3,2 miljoner kronor finansierades av ränteintäkter, upphör för budgetåret 2016. Universitetsstyrelsen beslutade vidare att i det fall räntenivån bedöms ligga över +0,9 procent för år 2017 eller kommande år, ska modellen med att tillföra Lärarhögskolan ram från ränteintäkter upp till maximalt 3,2 miljoner kronor införas igen. I det fall räntenivån bedöms ligga över +0,6 procent år 2019 eller kommande år, ska en delfinansiering av 3,2 miljoner kronor till Lärarhögskolans ram införas. I dagsläget är reporäntan -0,5 procent (2018-04-19) vilket innebär att Umeå universitet betalar 0,5 procents ränta för att ha sin likviditet hos Riksgäldskontoret. Riksbankens prognos för reporäntan indikerar att långsamma höjningar inleds under andra halvåret 2018 och bedöms vara 0,0 procent år 2019. Utifrån detta bedöms det osannolikt att räntenivå kommer att vara över +0,6 procent år 2019 och Lärarhögskolan tillförs därför inte medel år 2019. Inför budgetprocessen för år 2020 tas återigen nytt ställningstagande utifrån gällande räntenivå våren 2019 och Riksbankens prognoser.
- Medel motsvarande tre **kurser för forskarhandledare**, 1,0 miljoner kronor år 2019 (2018: 0,99 miljoner kronor), ska betalas av fakulteterna i relation till antalet deltagande handledare per fakultet de senaste tre åren. Specificering sker i rektors detaljbeslut i budget.
- Medicinsk fakultets anslag för forskning och utbildning på forskarnivå år 2018 innehåller 9,7 miljoner kronor som avser forskningsanknytning för regionaliserad läkarutbildning.

UMEÅ UNIVERSITET

6. Universitetsgemensamma funktioner, lokalhyra, lokalvård, samt lokalkostnadspåslag

6.1. Fördelning av budgetramar till universitetsgemensamma funktioner år 2019

De universitetsgemensamma funktionerna är uppdelade i Universitetsbiblioteket (UmUB), Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt. I Universitetsförvaltningen ingår 12 förvaltningsenheter som från och med år 2017 är organiserade i fem verksamhetsområden. Enheterna är Enheten för externa relationer, Planeringsenheten, Universitetsledningens kansli, Personalenheten, Ekonomienheten, Studentcentrum, International Office, Kommunikationsenheten, Lokalförsörjningsenheten, Universitetservice, IT-enhet och enheten för IT-stöd och systemutveckling (ITS). I Övrigt universitetsgemensamt ingår universitetsledning, Lärarhögskolans kansli, Bildmuséet, Internrevisionen, företagshälsovård, försäkringar för studenter, tjänsteköp från studentkårer, m.m. Budgetramarna anger den totala resursen för den anslagsfinansierade verksamheten. Den anslagsfinansierade verksamheten ska i normalfallet inte erbjuda ytterligare tjänsteköp internt inom universitetet. Ansvarig för respektive del ska arbeta utifrån nedanstående anvisningar och bedriva en bra och effektiv stödverksamhet inom dessa ramar.

I tabellen nedan anges fördelning av anslag för universitetsgemensamma funktioner år 2019. I ramarna ingår i även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6. Finansiering sker genom fördelning på fakultetsnämnder, m.fl.

Tabell 11. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioner år 2019, inkl. ramar till Internrevisionen (exkl. lokaler och lokalvård) samt preliminära budgetramar för år 2020–2021.

UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2019 tkr	Jmf med 2018		Preliminär ram 2020 tkr	Preliminär ram 2021 tkr
		tkr	Förändring tkr %		
-varav Universitetsbiblioteket (UmUB)	66 925	66 257	668 1,0%	67 782	68 372
- varav Universitetsförvaltningen	192 055	205 746	-13 691 -6,7%	194 516	196 207
-varav Övrigt universitetsgemensamt	105 788	86 749	19 038 21,9%	107 143	108 075
Summa	364 767	358 752	6 015 1,7%	369 442	372 654

Ökningen motsvarande 6,0 miljoner kronor eller +1,7 procent år 2019 (2018: +13,2 miljoner kronor) beror delvis på att basen avseende universitetsgemensamma funktioner (budgeterade anslag för forskning och utbildning på forskarnivå, utbildning på grundnivå och avancerad nivå, samt externa medel) ökar inför år 2019. Basen avseende utbildning på grundnivå och avancerad har den största procentuella ökningen, beroende på att regeringen planerar att bevilja medel för fler utbildningsplatser. Av ökningen motsvarande 6,0 miljoner kronor motsvarar 3,6 miljoner kronor förändring av basen. Av denna ökning motsvarar 4,4 miljoner kronor statligt indexreglering med 1,22 procent år 2019. Detta innebär ett effektiviseringskrav med 0,8 miljoner kronor år 2019. Resterande 2,4 miljoner kronor (6,0–3,6 miljoner kronor=2,4 miljoner kronor) avser följande tre angelägna kvalitetsförstärkningar.

UMEÅ UNIVERSITET

1. Medel motsvarande 1,1 miljoner kronor avsätts för förstärkning av stöd i arbetsrätt, främst avseende juristkompetens. Det finns en stor efterfrågan på ökat stöd i arbetsrättsliga frågor från prefekter och övriga chefer inom universitetet, varför detta bedöms som en viktig kvalitetsförstärkning.
2. I syfte att ge universitetets ledningar på olika nivåer tillgång till bättre beslutsunderlag införs en analysfunktion som genomför mer avancerade analyser och bygger upp standardiserad longitudinell information om universitetets forskning. Inför år 2019 allokeras 0,9 miljoner kronor till uppbyggnad av analysfunktion, eftersom detta bedöms som en viktig insats i arbetet med att ytterligare stärka universitetets konkurrenskraft.
3. Den tredje angelägna kvalitetsförstärkningen innebär att 0,4 miljoner kronor avsätts år 2019 till insatser under kunskapsveckan för lärare, detta innebär minskade kostnader i motsvarande mån för fakulteter och Lärarhögskolan.

I tabell 11 framgår även preliminära ramar avseende gemensamma funktioner för år 2012–2021. Beräkningarna utgår från prognos avseende anslagstilldelning samt utveckling av externa medel. De preliminära ramarna innehåller osäkerheter och exempelvis innebär förändrad anslagstilldelning att justeringar kommer att göras.

I budgetdokumentet för år 2016 beslutade universitetsstyrelsen att den modell som tillämpades t.o.m. budgetåret 2015 där 8,1 miljoner kronor av kostnad för universitetsgemensamma kostnader finansierades av ränteintäkter upphör. Universitetsstyrelsen beslutade vidare att i det fall räntenivån bedöms ligga över +0,9 procent för år 2017 eller kommande år, ska modellen med finansiering av universitetsgemensamma kostnader från ränteintäkter upp till maximalt 8,1 miljoner kronor införas igen. I dagsläget får Umeå universitet betala 0,5 procents ränta för att ha sin likviditet på Riksgäldskontoret, reporäntan är -0,5 procent (2018-04-18). Utifrån Riksbankens beslut och prognoser angående räntenivå är det osannolikt att räntenivån kommer att vara över +0,9 procent i genomsnitt år 2019. Det innebär att ingen del av kostnaderna för gemensamma funktioner år 2019 finansieras av ränteintäkter. Inför budgetprocessen för år 2020 tas nytt ställningstagande utifrån gällande räntenivå våren 2019 och Riksbankens prognoser.

Under 2018 har ett arbete inletts med att hitta alternativa modeller för finansiering av universitetsgemensamma IT-system och strategiska satsningar inom IT-området. Arbetet har initierats mot bakgrund av det uppdrag som verksamhetsområdeschef för infrastruktur har tilldelats gällande utveckling av IT-processer, m.m. Arbetet sker i samråd med det universitetsgemensamma IT-rådet och kan komma att påverka befintliga finansieringsmodeller fr.o.m. budgetåret 2020.

Ett arbete har även inletts med att hitta alternativa modeller för finansiering av gemensamma bokningsbara lokaler. Nuvarande finansieringsmodell kvarstår 2019 men kan komma att förändras inför budgetåret 2020.

6.1.1 Universitetsbiblioteket

Budgetramen för år 2019 är 66,9 miljoner kronor (2018: 66,3 miljoner kronor). Ramjustering motsvarande +0,7 miljoner kronor år 2019 består av index (+0,8 miljoner kronor) och effektiviseringskrav (-0,1 miljoner kronor).

UMEÅ UNIVERSITET

6.1.2 Universitetsförvaltningen

Budgetramen år 2019 är 192,1 miljoner kronor (2018: 205,7 miljoner kronor). Ramjustering motsvarande -13,7 miljoner kronor år 2019 består av överföring av budgetposter till Övrigt universitetsgemensamt (-17,8 miljoner kronor), index (+2,5 miljoner kronor), effektiviseringskrav (-0,4 miljoner kronor) samt kvalitetsförstärkning avseende arbetsrätt och analysfunktion (totalt +2,0 miljoner kronor).

6.1.3 Övrigt universitetsgemensamt

Budgetramen år 2019 är 105,8 miljoner kronor (2018: 86,7 miljoner kronor). Ramjustering motsvarande +19,0 miljoner kronor år 2019 består av överföring av budgetposter från Universitetsförvaltningen (+17,8 miljoner kronor), index (+1,0 miljoner kronor), effektiviseringskrav (-0,2 miljoner kronor) samt kvalitetsförstärkning avseende kunskapsveckan (+0,4 miljoner kronor).

6.1.4 Lokaler, universitetsgemensamma funktioner

I tabellen nedan anges fördelning av anslag för lokalkostnader år 2019 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår i även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6.

Tabell 12. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioners lokaler år 2019, inkl. ramar till Internrevisionen.

LOKALKOSTNADER, UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	14 945	14 600	345	2,4%
Universitetsbiblioteket	45 506	44 090	1 416	3,2%
Övrigt universitetsgemensamt	12 019	11 820	199	1,7%
Summa	72 470	70 510	1 960	2,8%

Differensen mellan år 2019 och 2018 när det gäller gemensamma lokalkostnader beror huvudsakligen på att internhyran ökar med 4,0 procent (2018: 3,0 procent). Den totala lokalytan för universitetsgemensamma funktioner har minskat något mellan år 2019 och 2018, vilket innebär att den procentuella förändringen understiger ökningen av internhyran.

6.1.5 Lokalvård, universitetsgemensamma funktioner

I tabellen nedan anges fördelning av anslag för lokalvård år 2019 avseende universitetsgemensamma funktioner. I ramarna ingår i även anslag till Internrevisionen, se särskilt avsnitt 6.1.6.

Tabell 13. Budgetramar för universitetsgemensamma funktioners lokalvård år 2019, inkl. ramar till Internrevisionen.

LOKALVÅRD, UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsförvaltningen	1 474	1 470	4	0,3%
Universitetsbiblioteket	3 830	3 776	54	1,4%
Övrigt universitetsgemensamt	837	832	5	0,6%
Summa	6 141	6 078	63	1,0%

Ökningen av den totala budgeten för lokalvård beror huvudsakligen på att priset för lokalvård ökar med 1,2 procent (2018: 2,0 procent). Den procentuella ökningen för Universitetsbiblioteket överstiger ökningen av priset för lokalvård, vilket beror på en ökad finansiering av lokalytan för Universitetspedagogiskt lärande (UPL).

UMEÅ UNIVERSITET

6.1.6 Internrevision

I tabellen nedan anges fördelning av anslag avseende Internrevisionen vid Umeå universitet. Anslagsfördelningen ingår även i de budgetramar som anges för Övrigt universitetsgemensamt i tabell 11, 12 och 13.

Tabell 14. Budgetramar för Internrevisionen år 2019.

INTERNREVISIONEN	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Anslag	2 162	2 136	26	1,2%
Lokaler	73	70	2	2,9%
Lokalvård	7	7	0	1,2%
Summa	2 242	2 213	28	1,3%

6.1.7 Förvärv, m.m.

Från och med år 2011 ingår förvärv, m.m. inom Universitetsbiblioteket (tidskrifter, böcker, databaser m.m.) som en universitetsgemensam funktion, men inte i anslag för universitetsgemensamma funktioner (avsnitt 6.1). Nedan finns budgetram avseende förvärv inklusive vissa personalkostnader.

Tabell 15. Budgetram för förvärv, m.m. inom Universitetsbiblioteket år 2019.

FÖRVÄRV, M.M.	Budget 2019 tkr	Jmf med år 2018		
		tkr	Förändring tkr	%
Universitetsbiblioteket (UmUB)	45 846	45 294	553	1,2%
Summa	45 846	45 294	553	1,2%

Budgeten för förvärv ökas med index +1,22 procent (+0,6 miljoner kronor) år 2019 jämfört med år 2018.

Budgeten för förvärv m.m. ökade med totalt 2,2 miljoner kronor eller 5,2 procent år 2018 jämfört med år 2017. Orsaken till denna stora ökning var prisökningar, kursdifferenser och nya avtal. Kostnaderna för år 2018 beräknas bli något lägre än tidigare beräknat, främst beroende på lägre prisökningar än prognostiserat och gynnsamma valutakurser. Det myndighetskapital som finns kvar efter år 2017 är ca 7 miljoner kronor. Kostnaderna för förvärv m.m. år 2019 bedöms därför kunna klaras inom budgetram inkl. tillgängligt myndighetskapital.

6.2. Universitetsgemensamma påslag

De fasta beloppen år 2019 fördelas utifrån faktiska kostnader (löne- och driftskostnader) år 2016 och 2017 samt med möjlighet för fakulteterna att genomföra justering. De fasta beloppen ska täcka kostnader för gemensamma funktioner enligt avsnitt 6.1. Påslag för forskning och utbildning på forskarnivå är lägre viktat än för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, mot bakgrund av att det är mer kostnader för administration av utbildning. Rektor beslutar om fördelning av de fasta beloppen i rektors detaljbeslut i budget. Rektor fattar tilläggsbeslut om ev. justerade fasta belopp utifrån budgetproposition.

Inför budgetåret 2020 kommer en översyn av fördelningsmodellen för universitetsgemensamma påslag att genomföras, i syfte att bedöma om det är möjligt att ta fram en modell som ger ökad stabilitet och långsiktighet för institutioner och enheter.

UMEÅ UNIVERSITET

6.3. Lokalhyra, m.m.

Internhyran för år 2019 är 3 390 kronor per kvadratmeter och år (2018: 3 260 kr/kvm). Internhyran höjs med 130 kronor/kvadratmeter år 2019 vilket motsvarar 4,0 procent (2018: 3,0 procent). Höjningen är högre än statligt index, vilket även är fallet avseende genomsnittliga ökningarna av internhyran under perioden 2012–2018. Orsaken till höjningen är främst indexhöjning på hyresavtalen, med anledning av stigande konsumentprisindex, samt gjorda och planerade investeringar år 2016–2019. Umeå universitet hade år 2016 den tredje lägsta lokalkostnadsandelen i riket, 9,7 procent att jämföra med 12,5 procent som var genomsnittet för lärosäten i Sverige. År 2017 var universitetets lokalkostnadsandel 10,0 procent.

6.3.1 Tomma lokaler/omställningsreserv

Prognosen var att Umeå universitets omställningsreserv 2018 skulle vara 7 903 kvm vägd area. Under våren 2018 har mängden omställningsreserv i internhyressystemet minskat till 7 242 kvm. Reserven bedöms öka med 117 kvm med anledning av planerade lokalförändringar och uppsägningar. De största uppsägningarna inför 2019 är gjorda av institutionen för estetiska ämnen inom lärarutbildning, institutionen för molekylärbiologi och institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap (EMG). Reserven bedöms bli ca 7 358 kvm under 2019. Disponibla lokaler, d.v.s. som inte är planerade att tas i bruk, uppgår till 3,0 procent vilket är en något för liten omställningsreserv för att kunna klara samlade evakueringar. Ett vanligt nyckeltal i fastighetsbranschen för att klara omställningar och evakueringar i större bestånd är 4,0 procent.

6.3.2 Investeringar

Avskrivningarna på genomförda investeringar år 2017 motsvarade 5,0 procent av de totala kostnaderna för universitetet (2016: 4,5 procent). Ökningen beror främst på att avskrivningar på investeringar under 2017 har varit större än investeringar som blivit färdigavskrivna under samma år. De investeringar som redovisas i tabell 16 avser investeringar i om- och nybyggnationer, inredning/utrustning, datanät samt passersystem/larm. Samtliga dessa investeringar finansieras inom ramen för internhyran. Sedan år 2013 innehåller internhyran även samtliga kostnader för trådlöst nät. Investeringar som avser exempelvis forskningsinfrastruktur ingår inte i tabellen nedan.

Utfallet avseende 2016 års investeringskostnader är 36,4 miljoner kronor, vilket är lägre än budgeterat. De största investeringarna inför år 2019 avser ombyggnation av Naturvetarhuset och byggnation av Umevatoriet.

Tabell 16. Investeringar i om- och nybyggnationer, inredning/utrustning, datanät- samt passersystem/larm.

År	Summa (mnkr)	Kommentar
2014	66,5	Inredning Sliperiet, ombyggnad/renovering Humanisthuset, ombyggnad Infocenter, m.m.
2015	45,3	Samlokalisering TUV, ombyggnad Sliperiet och Vindarnas torg m.m.
2016	36,4	Cryo-EM i Säkerhetshuset, laserlaboratorium, Förvaltningshuset pl 2 östra flygeln, Fokusmiljö MIT inkl. flytt café m.m.
2017	31,5	Inredning Biologihuset, UCCB plan 4 m.m.
2018 (prognos)	81,6	Inredning Biologihuset, inredning polisutbildningshus, byggnation nivåhöjning lärosalar
2019 (budget)	55,4	Umevatoriet, ombyggnation Naturvetarhuset (flytt från Vårdvetarhuset), nivåhöjning hörsalar och lärosalar

UMEÅ UNIVERSITET

6.3.3 Tillämpning av internhyra

I syfte att standardisera hyressättningen beslutade rektor år 2010 om en anpassning så att internhyra kan tillämpas för alla lokaler. I enstaka undantagsfall innebär det negativa konsekvenser för universitetet att tillämpa internhyra. Mot bakgrund av detta beviljas fakulteter enligt rektors detaljbudget bidrag med totalt 2,0 miljoner kronor år 2019 (2018: 2,3 miljoner kronor) och fakulteter ska själva bidra med 0,7 miljoner kronor (2018: 0,8 miljoner kronor). Minskningen år 2019 avser Idrottslaboratorium.

6.3.4 Preliminär internhyra år 2020–2021

Investeringsnivån prognostiseras till 53,4 miljoner kronor år 2020. De största investeringarna är Biologihuset, universitetsbibliotekets värdemagasin och tentamenssalar i Rotundan (Universum). År 2021 prognostiseras investeringsnivån till 9,5 miljoner kronor.

En preliminär bedömning av internhyresnivån för år 2020–2021 har genomförts, vilken innehåller betydande osäkerheter. Osäkerheterna avser främst debiterbar yta som kan komma att minska t.ex. om lokaler sägs upp i internhyressystemet, inflation, ränta, eventuella omförhandlade hyresavtal, osäkerheter om exakt vilka investeringar och lokalförändringar som ska genomföras samt tidpunkter för dessa.

Den preliminära bedömningen är att internhyran år 2020 blir 3 509 kronor per kvm verksamhetsyta och år samt att internhyran år 2021 blir 3 632 kronor per kvm verksamhetsyta och år. Det innebär internhyresökningar motsvarande 119 kronor (3,5 procent) respektive 123 kronor (3,5 procent).

6.4. Lokalvård

Priset för lokalvård förändras till 332,70 kronor per kvadratmeter år 2019 (2018: 328,80 kronor). Den procentuella ökningen är 1,2 procent år 2019 jämfört med år 2018 (2018: 2,0 procent). Från och med år 2016 förändras priset med statligt index och med årlig förändring av kvot mellan förhållandet debiterbar yta/total yta, där 2015 utgör basår. För år 2017 och framåt har denna modell kompletterats med att pris för lokalvård justeras utifrån tydliga årliga kostnadsökningar för lokalvård kopplat till ökat antal textilmattor.

6.5. Lönekostnadspåslag (LKP)

På lönekostnader för anställda inom Umeå universitet görs ett lönekostnadspåslag (LKP). Lönekostnadspåslaget innehåller dels lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalspremier för pension samt andra avsättningar som särskild löneskatt m.m.

Lönekostnadspåslaget har höjts varje år 2014–2016 p.g.a. årligt markanta ökade pensionsavgifter till Statens Pensionsverk (SPV) och har efter det legat på samma nivå för åren 2016–2018. Kostnadsökningar år 2018–2019 kan hanteras inom tillgängligt myndighetskapital, vilket innebär att lönekostnadspåslag kan kvarstå oförändrade år 2019 enligt nedanstående tabell.

Tabell 17. Nivåer för lönekostnadspåslag år 2019.

Åldersgrupp år 2018 (ingen förändring jämfört med föregående år)	År 2019	År 2018
Personer födda 1988 och senare	52,164 %	52,164 %
Personer födda 1954 och 1987	50,3 %	50,3 %
Personer födda mellan 1938 och 1953	49,58 %	49,58 %
Personer födda 1937 och tidigare	17,16 %	17,16 %

UMEÅ UNIVERSITET

Regeringen kan komma att föreslå förändringar för olika åldersgrupper avseende arbetsgivaravgift, särskild löneskatt samt ålderspensionsavgift. I detta fall delegerar universitetsstyrelsen till rektor att besluta om justerade nivåer för berörda åldersgrupper.

Inför år 2020 kommer nivån på lönekostnadspåslaget att behöva höjas. Orsaken till detta är att universitetets pensionsavgifter ökar, främst beroende på att antal anställda som går i pension ökar samt att andelen personer som går i pension och tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (motsvarar 38,4 tusen kronor i månadslön år 2018) ökar, vilket innebär särskilt höga kostnader. Inför år 2018 har dessutom SPV sänkt sin ränta, vilket medför ökade avgifter.

Bilaga 1

Sammanställning av fördelade anslag år 2019 till fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket, samt Övrigt universitetsgemensamt

I tabellen nedan redovisas de samlade anslagsmedel som verksamheterna vid Umeå universitet erhåller år 2019.

Förutom anslag finansieras Umeå universitets verksamhet med bidrag, avgifter och andra ersättningar, samt finansiella intäkter. Tillkommer gör också medel för särskilda utgifter som finansieras via anslag 2:64 (t.ex. praktisk forskning, kompletterande utbildningar, vidareutbildning av obehöriga lärare, medel för innovationskontor) och ersättning enligt ALF- och TUA-avtalet.

Enhet: Tkr	UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ 2019			FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ 2019			UNIVERSITETSGEMENSAMMA FUNKTIONER 2019					TOTALT TILLDELAT ANSLAG
	Tilldelat anslag GU	Särskilda åtgärderna ^{1.)}	TOTALT GU	Tilldelat anslag FO	Övriga beslut	TOTALT FO	Tilldelat anslag	Gemensamma lokaler	Lokalvård gemensamma lokaler	Förvärv	TOTALT UGEM ^{2.)}	
Humanistisk fakultet	124 369	2 556	126 925	102 844	0	102 844	0	0	0	0	0	229 769
Samhällsvetenskaplig fakultet	381 335	0	381 335	190 598	0	190 598	0	0	0	0	0	571 933
Medicinsk fakultet	441 768	5 876	447 644	318 120	0	318 120	0	0	0	0	0	765 764
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	320 770	0	320 770	306 168	0	306 168	0	0	0	0	0	626 938
Lärarhögskolan	161 501	4 296	165 797	49 703	0	49 703	14 276	0	0	0	14 276	229 776
Universitetsbiblioteket (UmUB)	0	0	0	0	0	0	66 925	45 506	3 830	45 846	162 107	162 107
Universitetsförvaltningen	0	309	309	0	0	0	192 055	14 945	1 474	0	208 474	208 783
Övrigt universitetsgemensamt ^{3.)}	0	5 603	5 603	177 770	0	177 770	91 512	12 019	837	0	104 368	287 741
Summa	1 429 743	18 640	1 448 383	1 145 203	0	1 145 203	364 768	72 470	6 141	45 846	489 225	3 082 811

^{1.)} Anslaget får användas för utgifter vid universitetet för särskilda åtgärderna, vilka för Umu's del avser decentraliserad utbildning (Med fak, universitetsförvaltningen samt övrigt universitetsgemensamt), bidrag till lektorat i samiska respektive Bildmuséet (Hum fak), samt Lärarutbildning i minoritetsspråk (Lärarhögskolan).

^{2.)} Medel fördelade till universitetsgemensamma funktioner finansieras via debitering av fasta belopp till fakulteter, Lärarhögskolan, UmUB och Universitetsförvaltningen.

^{3.)} Inkl. Internrevision.